

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

13 iulie 2023*

„Trimitere preliminară – Competență în materia răspunderii părintești – Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 – Articolele 10 și 15 – Trimitere la o instanță dintr-un alt stat membru mai bine plasată pentru a soluționa cauza – Condiții – Instanță din statul membru în care copilul a fost deplasat ilicit – Convenția de la Haga din 1980 – Interesul superior al copilului”

În cauza C-87/22,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Landesgericht Korneuburg (Tribunalul Regional din Korneuburg, Austria), prin decizia din 4 ianuarie 2022, primită de Curte la 9 februarie 2022, în procedura

TT

împotriva

AK

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul C. Lycourgos, președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a patra, doamna L. S. Rossi (raportoare), domnul J.-C. Bonichot și doamna O. Spineanu-Matei, judecători,

avocat general: domnul P. Pikamäe,

grefier: domnul D. Dittert, șef de unitate,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 12 ianuarie 2023,

luând în considerare observațiile prezentate:

- TT, de Z. Gáliková și M. Hrabovská, advokátky, și P. Hajek și P. Rosenich, Rechtsanwälte;
- pentru AK, de S. Lenzhofer și L. Stelzer Páleníková, Rechtsanwälte;
- pentru guvernul slovac, de S. Ondrášiková și B. Ricziová, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de H. Leupold și W. Wils, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: germana.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 23 martie 2023,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 15 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 (JO 2003, L 338, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 183).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între TT, un resortisant slovac cu reședința în Austria, pe de o parte, și AK, o resortisantă slovacă, pe de altă parte, în legătură cu încredințarea celor doi copii comuni ai acestora cu reședința în Slovacia celei din urmă.

Cadrul juridic

Convenția de la Haga din 1980

- 3 Articolul 6 din Convenția asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, încheiată la Haga la 25 octombrie 1980 (denumită în continuare „Convenția de la Haga din 1980”), prevede:
„Fiecare stat contractant desemnează o autoritate centrală însărcinată să satisfacă obligațiile care îi sunt impuse de convenție.”
- 4 Articolul 8 primul paragraf și al treilea paragraf litera (f) din această convenție prevede:
„Persoana, instituția sau organismul care pretinde că un copil a fost deplasat sau reținut prin violarea dreptului privind încredințarea poate să sesizeze fie autoritatea centrală a reședinței obișnuite a copilului, fie pe aceea a oricărui stat contractant, pentru ca acestea să acorde asistența lor în vederea asigurării înapoierii copilului.
[...]
Cererea urmează să cuprindă:
[...]
(f) o atestare sau declarație sub jurământ emanând de la autoritatea centrală sau de la altă autoritate competentă a statului în care se află reședința obișnuită sau de la o altă persoană calificată privind dreptul statului în materie
[...].”
- 5 Articolul 16 din convenția menționată prevede:
„După ce vor fi fost informate despre deplasarea ilicită a unui copil sau despre neînapoierea sa în înțelesul articolului 3, autoritățile judiciare sau administrative ale statului contractant unde copilul a

fost deplasat sau reținut nu vor mai putea statua asupra fondului dreptului privind încredințarea până când nu se va stabili că nu se află întrunite condițiile prezentei convenții pentru înapoierea copilului sau până când o perioadă rezonabilă nu se va fi scurs fără ca o cerere pentru aplicarea convenției să se fi făcut.”

Regulamentul nr. 2201/2003

6 Considerentele (12), (13), (17) și (33) ale Regulamentului nr. 2201/2003 au următorul cuprins:

„(12) Temeiurile de competență stabilite prin prezentul regulament în materia răspunderii părintești sunt concepute în funcție de interesul superior al copilului și, în special, de criteriul proximității. Prin urmare, ar trebui să fie competente în primul rând instanțele statului membru în care copilul își are reședința obișnuită, cu excepția unor cazuri de schimbare a reședinței copilului sau ca urmare a unui acord încheiat între titularii răspunderii părintești.

(13) În interesul copilului, prezentul regulament permite instanței competente, în mod excepțional și în anumite condiții, să trimită cauza instanței unui alt stat membru, în cazul în care aceasta este mai în măsură să soluționeze cauza. Cu toate acestea, în acest caz, cea de a doua instanță sesizată nu ar trebui autorizată să trimită cazul unei a treia instanțe.

[...]

(17) În caz de deplasare sau de reținere ilicită a unui copil, înapoierea sa ar trebui obținută fără întârziere, iar, în acest scop, Convenția de la Haga din [...] 1980 ar trebui să se aplice în continuare, astfel cum a fost completată cu dispozițiile din prezentul regulament, în special cu cele din articolul 11. Instanțele din statul membru în care a fost deplasat copilul sau a fost reținut ilicit ar trebui să fie în măsură să se opună înapoierii sale în cazuri precise, justificate în mod corespunzător. Cu toate acestea, o astfel de hotărâre ar trebui să poată fi înlocuită cu o hotărâre ulterioară a instanței din statul membru al reședinței obișnuite a copilului înaintea deplasării sale sau a reținerii sale ilicite. Dacă această hotărâre implică înapoierea copilului, înapoierea ar trebui realizată fără a fi necesară recurgerea la vreo procedură pentru recunoașterea și executarea hotărârii în cauză în statul membru în care se află copilul răpit.

[...]

(33) Prezentul regulament recunoaște drepturile fundamentale și respectă principiile consacrate de Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene. În special, prezentul regulament se asigură că sunt respectate drepturile fundamentale ale copilului în conformitate cu articolul 24 din Carta drepturilor fundamentale [...]

7 Articolul 2 din acest regulament, intitulat „Definiții”, prevede:

„În sensul prezentului regulament:

[...]

7. «răspundere părintească» înseamnă ansamblul drepturilor și obligațiilor conferite unei persoane fizice sau unei persoane juridice în temeiul unei hotărâri judecătorești, al unui act cu putere de lege sau al unui acord în vigoare privind persoana sau bunurile unui copil. Aceasta cuprinde în special încredințarea și dreptul de vizită;

[...]

9. «încredințare» înseamnă drepturile și obligațiile privind îngrijirea persoanei unui copil, în special dreptul de a decide asupra locului său de reședință;

[...]

11. «deplasare sau reținere ilicită a unui copil» înseamnă deplasarea sau reținerea unui copil în cazul în care:

(a) a avut loc o încălcare adusă încredințării dobândite printr-o hotărâre judecătorească, printr-un act cu putere de lege sau printr-un acord în vigoare în temeiul legislației statului membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sau reținerii sale

și

(b) sub rezerva ca încredințarea să fi fost exercitată efectiv, singur sau împreună, în momentul deplasării sau reținerii, sau ar fi fost exercitată dacă nu ar fi survenit aceste evenimente. Încredințarea se consideră ca fiind exercitată împreună atunci când unul dintre titularii răspunderii părintești nu poate, în temeiul unei hotărâri judecătorești sau ca efect al legii, să decidă asupra locului de reședință a copilului fără consimțământul celuilalt titular al răspunderii părintești.”

8 Regulamentul nr. 2201/2003 cuprinde un capitol II, intitulat „Competență”, care cuprinde, în secțiunea 2, intitulată la rândul ei „Răspundere părintească”, articolele 8-15 din același regulament.

9 Articolul 8 din regulamentul menționat, intitulat „Competență de fond”, prevede:

„(1) Instanțele judecătorești dintr-un stat membru sunt competente în materia răspunderii părintești privind un copil care are reședința obișnuită în acest stat membru la momentul la care instanța este sesizată.

(2) Alineatul (1) se aplică sub rezerva dispozițiilor articolelor 9, 10 și 12.”

10 Articolul 10 din același regulament, intitulat „Competența judecătorească în cazuri de răpire a copilului”, prevede:

„În caz de deplasare sau de reținere ilicită a unui copil, instanțele judecătorești din statul membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sale sau a reținerii sale ilicite rămân competente până în momentul în care copilul dobândește o reședință obișnuită într-un alt stat membru și până când

(a) orice persoană, instituție sau alt organism căreia/căruia i-a fost încredințat copilul consimte la deplasarea sau reținerea acestuia

sau

- (b) copilul a locuit în acest alt stat membru o perioadă de cel puțin un an după ce persoana, instituția sau orice alt organism căreia/căruia i s-a încredințat copilul a avut sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de locul în care se afla copilul, până când copilul s-a integrat în noul său mediu și până când a fost îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:
- (i) în termen de un an de când cel căruia i s-a încredințat copilul a avut sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de locul în care se afla copilul, nu s-a depus nicio cerere de înapoiere la autoritățile competente ale statului membru în care copilul a fost deplasat sau reținut;
 - (ii) a fost retrasă o cerere de înapoiere înaintată de cel căruia i s-a încredințat copilul și nu s-a depus nicio nouă cerere în termenul stabilit la punctul (i);
 - (iii) o cauză soluționată de o instanță judecătorească din statul membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sale sau reținerii sale ilicite a fost închisă în conformitate cu articolul 11 alineatul (7);
 - (iv) o hotărâre de încredințare care nu implică înapoierea copilului a fost pronunțată de instanța judecătorească din statul membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sau reținerii sale ilicite.”

- 11 Articolul 11 din Regulamentul nr. 2201/2003, intitulat „Înapoierea copilului”, prevede la alineatele (1)-(3):

„(1) În cazul în care o persoană, instituție sau orice alt organism căruia/căreia i s-a încredințat copilul solicită autorităților competente dintr-un stat membru să pronunțe o hotărâre judecătorească pe baza Convenției de la Haga din [1980] în vederea obținerii înapoierii copilului care a fost deplasat sau reținut ilicit într-un alt stat membru decât statul membru în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înainte de deplasarea sau de reținerea sa ilicită, se aplică alineatele (2)-(8).

(2) La aplicarea articolelor 12 și 13 din Convenția de la Haga din 1980, se asigură posibilitatea de ascultare a copilului în cadrul procedurii, cu excepția cazului în care aceasta este necorespunzătoare în conformitate cu vârsta sau gradul său de maturitate.

(3) O instanță sesizată cu o cerere de înapoiere a unui copil prevăzută la alineatul (1) acționează cu celeritate în cadrul procedurii privind cererea, utilizând procedurile urgente prevăzute de dreptul intern.

Fără a aduce atingere primului paragraf, instanța judecătorească pronunță hotărârea, cu excepția cazului în care aceasta se dovedește imposibilă din cauza unor împrejurări excepționale, în cel mult șase săptămâni de la sesizarea sa.”

- 12 Articolul 12 din acest regulament, intitulat „Prorogare de competență”, acordă, în anumite condiții, competența de a se pronunța cu privire la orice chestiune privind răspunderea părintească instanței judecătorești din statul membru care își exercită competența de a se pronunța cu privire la o cerere de divorț, de separare de drept sau de anulare a căsătoriei.

13 Articolul 15 din regulamentul menționat, intitulat „Trimiterea la o instanță mai bine plasată pentru a soluționa cauza”, prevede:

„(1) Cu titlu de excepție, instanțele judecătorești dintr-un stat membru competente pentru a soluționa cauza pe fond pot, în cazul în care consideră că o instanță dintr-un alt stat membru cu care copilul are o legătură specială este mai bine plasată pentru a soluționa cauza sau o parte specifică a acesteia și atunci când acest lucru servește interesul superior al copilului:

- (a) să suspende procedura sau respectiva parte a acesteia și să invite părțile să depună o cerere la instanța judecătorească din acest alt stat membru în conformitate cu alineatul (4) sau
- (b) să solicite instanței judecătorești din alt stat membru să-și exercite competența în conformitate cu alineatul (5).

(2) Alineatul (1) se aplică:

- (a) la cererea uneia dintre părți sau
- (b) la inițiativa instanței judecătorești sau
- (c) la solicitarea instanței judecătorești dintr-un alt stat membru cu care copilul are o legătură specială, în conformitate cu alineatul (3).

Cu toate acestea, trimiterea se poate efectua, la inițiativa instanței sau la solicitarea instanței dintr-un alt stat membru, numai dacă este acceptată de cel puțin una dintre părți.

(3) În sensul alineatului (1), se consideră că un copil are o legătură specială cu un stat membru în cazul în care:

- (a) după sesizarea instanței judecătorești menționate la alineatul (1), copilul și-a dobândit reședința obișnuită în acest stat membru sau
- (b) copilul a avut reședința obișnuită în acest stat membru sau
- (c) copilul este resortisant al acestui stat membru sau
- (d) unul dintre titularii răspunderii părintești își are reședința obișnuită în acest stat membru sau
- (e) litigiul se referă la măsurile de protecție a copilului privind administrarea, conservarea sau dispoziția cu privire la bunurile deținute de copil, bunuri care se află pe teritoriul acestui stat membru.

(4) Instanța judecătorească din statul membru competentă pentru a soluționa cauza pe fond acordă un termen în care instanțele judecătorești din celălalt stat membru trebuie să fie sesizate în conformitate cu alineatul (1).

În cazul în care instanțele nu sunt sesizate în acest termen, instanța sesizată continuă să-și exercite competența în conformitate cu articolele 8-14.

- (5) Instanțele judecătorești din acest alt stat membru pot, în cazul în care este în interesul superior al copilului, din cauza circumstanțelor specifice ale cauzei, să se declare competente într-un termen de șase săptămâni de la data sesizării acestora pe baza alineatului (1) litera (a) sau (b). În acest caz, prima instanță sesizată își declină competența. În caz contrar, prima instanță sesizată continuă să-și exercite competența în conformitate cu articolele 8-14.
- (6) Instanțele judecătorești cooperează, în sensul prezentului articol, direct sau prin intermediul autorităților centrale desemnate în conformitate cu articolul 53.”
- 14 Articolul 20 din același regulament, intitulat „Măsuri provizorii și asiguratorii”, prevede:
- „(1) În caz de urgență, dispozițiile prezentului regulament nu împiedică instanțele judecătorești dintr-un stat membru să ia măsuri provizorii sau asiguratorii cu privire la persoanele sau bunurile prezente în acest stat, prevăzute de dreptul acestui stat membru, chiar dacă, în temeiul prezentului regulament, o instanță dintr-un alt stat membru este competentă pentru soluționarea cauzei pe fond.
- (2) Măsurile luate în conformitate cu alineatul (1) încetează să producă efecte atunci când instanța din statul membru competentă în temeiul prezentului regulament pentru soluționarea cauzei pe fond a luat măsurile pe care le consideră corespunzătoare.”
- 15 Articolul 60 din același regulament prevede:
- „În relațiile dintre statele membre, prezentul regulament prevalează asupra următoarelor convenții în măsura în care acestea privesc materiile reglementate de prezentul regulament:
- [...]
- (e) Convenția de la Haga din [1980].”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 16 TT, reclamantul din litigiul principal, și AK, pârâta din litigiul principal, ambii resortisanți slovaci, sunt părinții lui V și ai lui M, născuți în afara căsătoriei în Slovacia în cursul anului 2012. În temeiul legii slovace, custodia copiilor este comună.
- 17 În cursul anului 2014, familia s-a stabilit în Austria, unde copiii au frecventat o creșă, apoi o instituție școlară. În cursul anului 2017, continuând totodată să aibă reședința în Austria, copiii au fost școlarizați în Slovacia, efectuând astfel zilnic traseul între domiciliul lor din Austria și noua lor instituție școlară. Copiii comunică cu părinții și bunicii lor în limba slovacă și cunosc numai câteva cuvinte în limba germană.
- 18 TT și AK s-au separat la începutul anului 2020. În luna iulie 2020, AK a dus copiii să locuiască cu ea în Slovacia, fără consimțământul lui TT.
- 19 În temeiul Convenției de la Haga din 1980, TT a formulat, în temeiul articolului 8 primul paragraf și al treilea paragraf litera (f) din această convenție, o cerere de înapoiere a copiilor, care a fost introdusă la Okresný súd Bratislava I (Tribunalul Districtual din Bratislava I, Slovacia).

- 20 În paralel, TT a formulat o cerere introductivă la Bezirksgericht Bruck an der Leitha (Tribunalul Districtual din Bruck an der Leitha, Austria) pentru a i se atribui, cu titlu principal, încredințarea exclusivă a celor doi copii. El a susținut în esență că, întrucât i-a deplasat în mod nelegal pe aceștia din urmă din Austria în Slovacia, AK le-a compromis bunăstarea și i-a împiedicat să întrețină relații cu tatăl lor.
- 21 AK s-a opus acestei din urmă cereri, invocând lipsa de competență internațională a instanței sesizate, pentru motivul că reședința obișnuită a copiilor fusese dintotdeauna situată în Slovacia și că nu erau integrați din punct de vedere social în locul în care se afla locuința familială din Austria.
- 22 Prin decizia din 4 ianuarie 2021, instanța menționată a respins cererea formulată de TT, admitând excepția lipsei de competență internațională invocată de AK.
- 23 TT a declarat apel la Landesgericht Korneuburg (Tribunalul Regional din Korneuburg, Austria), care, printr-o decizie din 23 februarie 2021, a modificat decizia primei instanțe și a respins excepția lipsei de competență internațională invocată de mamă. În urma unei cereri de recurs extraordinar, această decizie a fost confirmată printr-o ordonanță a Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă, Austria) din 23 iunie 2021.
- 24 La 23 septembrie 2021, AK a sesizat Bezirksgericht Bruck an der Leitha (Tribunalul Districtual din Bruck an der Leitha) pentru ca acesta să solicite unei instanțe din Republica Slovacă să se declare competentă în materia încredințării copiilor, în conformitate cu dispozițiile articolului 15 alineatul (1) litera (b), alineatul (2) litera (a) și alineatul (5) din Regulamentul nr. 2201/2003. În această privință, AK a susținut că, pe de o parte, pe lângă procedura de înapoiere inițiată de TT în temeiul Convenției de la Haga din 1980 în fața Okresný súd Bratislava I (Tribunalul Districtual din Bratislava I), mai multe proceduri introduse de fiecare dintre cei doi părinți se aflau pe rolul Okresný súd Bratislava V (Tribunalul Districtual din Bratislava V, Slovacia) și, pe de altă parte, ținând seama de numeroasele elemente de probă astfel colectate, instanțele slovace erau mai bine plasate pentru a se pronunța cu privire la problema răspunderii părintești față de cei doi copii.
- 25 TT s-a opus acestei cereri, arătând în esență că competența prevăzută la articolul 15 din Regulamentul nr. 2201/2003 nu poate fi transferată atunci când instanțele din celălalt stat membru, chemate să își exercite competența, sunt sesizate cu o cerere de înapoiere în temeiul Convenției de la Haga din 1980, la care se referă articolul 11 din acest regulament.
- 26 Bezirksgericht Bruck an der Leitha (Tribunalul Districtual din Bruck an der Leitha) a admis cererea formulată de AK. Această instanță a apreciat că Okresný súd Bratislava V (Tribunalul Districtual din Bratislava V), care a pronunțat deja mai multe hotărâri privind dreptul de vizită al lui TT în privința copiilor, era cel mai potrivit pentru a se pronunța cu privire la răspunderea părintească și la dreptul de vizită în privința celor doi copii, aceștia locuind împreună cu mama lor în Slovacia din luna iulie 2020 și nefiind integrați social în Austria. În plus, desfășurarea procedurii în fața unei instanțe austriece ar complica această procedură din cauza necesității de a asigura un interpret autorizat pentru toate discuțiile și controalele efectuate în cadrul anchetelor organismelor austriece de protecție a copiilor și a tinerilor și pentru expertii în psihologia copiilor desemnați.
- 27 TT a declarat apel împotriva acestei hotărâri în fața Landesgericht Korneuburg (Tribunalul Regional din Korneuburg).

- 28 Instanța de trimitere arată, în primul rând, că întrebarea privind legătura dintre articolul 15 alineatul (1) și articolul 10 din Regulamentul nr. 2201/2003 nu a fost încă soluționată de Curte. În această privință, ea ridică problema dacă instanța dintr-un stat membru, competentă să se pronunțe pe fond cu privire la încredințarea unui copil, este autorizată să transfere această competență, în temeiul articolului 15 alineatul (1) litera (b) din acest regulament, unei instanțe din statul membru în care acest copil și-a stabilit între timp reședința obișnuită în urma unei deplasări ilicite. În al doilea rând, în ipoteza în care Curtea ar răspunde afirmativ la această întrebare, instanța de trimitere ridică problema dacă condițiile enumerate la articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003 au caracter exhaustiv sau dacă pot fi luate în considerare și alte împrejurări, ținând seama de specificitatea deplasării ilicite.
- 29 În aceste condiții, Landesgericht Korneuburg (Tribunalul Regional din Korneuburg) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Articolul 15 din Regulamentul [nr. 2201/2003] trebuie să fie interpretat în sensul că [o instanță dintr-]un stat membru competent[ă] pentru soluționarea cauzei pe fond poate solicita instanței judecătorești dintr-un alt stat membru cu care copilul are o legătură specială, în cazul în care consideră că această instanță judecătorească este mai bine plasată pentru a soluționa cauza sau o parte specifică a acesteia, să își exercite competența chiar și atunci când acest alt stat membru este un stat membru în care copilul a dobândit reședința obișnuită ca urmare a unei deplasări ilicite?
- 2) Articolul 15 din Regulamentul [nr. 2201/2003] trebuie să fie interpretat în sensul că criteriile referitoare la transferul de competență prevăzute de acesta sunt reglementate în mod exhaustiv, fără a fi nevoie de criterii suplimentare în ceea ce privește procedurile inițiate în temeiul articolului 8 [primul paragraf și al treilea paragraf] litera f) din Convenția de la Haga din [1980]?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 30 Prin intermediul primei întrebări formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 15 din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că instanța dintr-un stat membru competentă să se pronunțe pe fondul unei cauze în materia răspunderii părintești, în temeiul articolului 10 din acest regulament, poate solicita trimiterea acestei cauze, prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat, unei instanțe din statul membru în care acest copil a fost deplasat ilicit de unul dintre părinții săi.
- 31 Cu titlu introductiv, este necesar să se arate că această întrebare se întemeiază pe dubla premisă că, pe de o parte, deplasarea copiilor de către AK din Austria în Slovacia, în măsura în care a avut loc în lipsa consimțământului lui TT, constituie o „deplasare ilicită”, în sensul articolului 2 punctul 11 litera (a) din Regulamentul nr. 2201/2003, și că, pe de altă parte, instanța de trimitere, în calitate de instanță din statul membru pe teritoriul căruia copiii aveau reședința obișnuită imediat înaintea deplasării lor ilicite, este competentă să se pronunțe pe fond în materia răspunderii părintești față de acești copii, în temeiul articolului 10 din regulamentul respectiv.

- 32 Odată făcută această precizare, trebuie amintit că Regulamentul nr. 2201/2003 stabilește, în secțiunea 2 din capitolul II, norme de competență în materia răspunderii părintești, în special în ceea ce privește încredințarea.
- 33 Astfel cum reiese din considerentul (12) al regulamentului menționat, aceste norme de competență au fost concepute cu obiectivul de a asigura interesul superior al copilului și, în acest scop, privilegiază criteriul proximității. Articolul 8 alineatul (1) din același regulament reflectă acest obiectiv stabilind o normă de competență generală în favoarea instanțelor din statul membru în care copilul are reședința obișnuită la momentul la care instanța este sesizată. Astfel, ca urmare a proximității lor geografice, aceste instanțe sunt în general cel mai bine plasate să aprecieze măsurile care trebuie adoptate în interesul copilului [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 aprilie 2023, CM (Dreptul de vizită a unui copil care s-a mutat), C-372/22, EU:C:2023:364, punctele 21 și 22, precum și jurisprudența citată].
- 34 Cu toate acestea, conform articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2201/2003, norma de competență enunțată la alineatul (1) al acestui articol 8 se aplică sub rezerva, printre altele, a articolului 10 din acest regulament.
- 35 Or, în temeiul acestui articol 10, competența în materia răspunderii părintești este, ca regulă generală, atribuită instanțelor judecătorești din statul membru în care copilul avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sale sau a reținerii sale ilicite.
- 36 Această dispoziție pune în aplicare unul dintre obiectivele Regulamentului nr. 2201/2003, care urmăresc să descurajeze deplasările sau reținerile ilicite ale copiilor între statele membre (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 decembrie 2009, Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, punctul 49). Ea are, astfel, ca obiect neutralizarea efectului pe care aplicarea normei de competență generală instituite la articolul 8 alineatul (1) din acest regulament l-ar avea în cazul deplasării ilicite a copilului în cauză, și anume transferul competenței către statul membru în care acest copil ar fi dobândit o nouă reședință obișnuită după deplasarea sau reținerea ilicită. Întrucât acest transfer de competență riscă să confere un avantaj procedural autorului actului ilicit, articolul 10 din regulamentul menționat prevede astfel că instanțele judecătorești din statul membru în care copilul avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sau a reținerii ilicite rămân în principiu competente să se pronunțe pe fondul cauzei respective (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iulie 2010, Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, punctele 41 și 44, precum și Hotărârea din 24 martie 2021, MCP, C-603/20 PPU, EU:C:2021:231, punctul 45).
- 37 Articolul 15 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2201/2003 prevede la rândul său, cu titlu excepțional, posibilitatea instanței judecătorești dintr-un stat membru competente pentru a soluționa pe fond o cauză în materia răspunderii părintești să trimită cauza respectivă sau o parte specifică a acesteia la o instanță dintr-un alt stat membru cu care copilul are o legătură specială, dacă cea din urmă instanță este mai bine plasată pentru a o soluționa și atunci când acest lucru servește interesul superior al copilului.
- 38 Pentru a răspunde la prima întrebare preliminară, trebuie, așadar, să se stabilească dacă posibilitatea de a solicita trimiterea astfel recunoscută, cu titlu excepțional, la articolul 15 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2201/2003 poate fi exercitată atunci când instanța dintr-un stat membru este competentă să judece pe fond o cauză în materia răspunderii părintești în temeiul articolului 10 din acest regulament, iar instanța căreia i-ar fi trimis această cauză aparține statului membru în care copilul în cauză a fost deplasat ilicit de unul dintre părinții săi.

- 39 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în vederea interpretării unei dispoziții de drept al Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de formularea acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 octombrie 2014, E., C-436/13, EU:C:2014:2246, punctul 37 și jurisprudența citată).
- 40 În ceea ce privește, în primul rând, modul de redactare și contextul articolului 15 din Regulamentul nr. 2201/2003, trebuie amintit, *primo*, că acest articol completează normele de competență enunțate la articolele 8-14 din acest regulament cu un mecanism de cooperare care permite instanței judecătorești dintr-un stat membru, competentă să soluționeze cauza în temeiul uneia dintre aceste norme, să procedeze, cu titlu de excepție, la trimiterea la o instanță dintr-un alt stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 noiembrie 2015, P, C-455/15 PPU, EU:C:2015:763, punctul 44).
- 41 *Secundo*, același articol 15 din Regulamentul 2201/2003 precizează, la alineatele (2)-(6), modalitățile unei astfel de trimiteri. Astfel, conform alineatului (5), instanța judecătorească din statul membru competentă pentru soluționarea cauzei pe fond continuă să își exercite competența în conformitate cu articolele 8-14 din acest regulament în cazul în care instanțele din celălalt stat membru nu s-au declarat competente într-un termen de șase săptămâni de la data la care au fost sesizate.
- 42 Procedând astfel, după cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 59 din concluzii, legiuitorul Uniunii Europene a prevăzut el însuși ca opțiunea de a solicita trimiterea prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2201/2003 să poată fi exercitată de o instanță a unui stat membru a cărui competență se întemeiază pe articolul 10 din acest regulament [a se vedea prin analogie Hotărârea din 27 aprilie 2023, CM (Dreptul de vizită a unui copil care s-a mutat), C-372/22, EU:C:2023:364, punctul 38].
- 43 *Tertio*, nu reiese nici din modul de redactare sau din contextul articolului 15 din Regulamentul nr. 2201/2003 că o instanță dintr-un stat membru competentă să se pronunțe pe fond în materia răspunderii părintești în temeiul articolului 10 din acest regulament ar trebui să renunțe la a se prevala de posibilitatea de a solicita trimiterea prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat atunci când instanța chemată, dacă este cazul, să își exercite competența provine din statul membru în care copilul în cauză a fost deplasat ilicit de unul dintre părinții săi.
- 44 Dimpotrivă, trebuie subliniat că, atunci când instanța competentă să se pronunțe pe fondul unui litigiu referitor la răspunderea părintească își întemeiază această competență pe articolul 10 din Regulamentul nr. 2201/2003, instanța dintr-un alt stat membru care poate fi considerată mai bine plasată pentru a se pronunța cu privire la acest litigiu, în sensul articolului 15 din acest regulament, va fi, în general, o instanță din statul membru în care copilul a fost deplasat ilicit. Prin urmare, a exclude ca acest articol 15 să se aplice unei situații precum cea vizată la punctul anterior din prezenta hotărâre ar lipsi de o mare parte a efectivității sale posibilitatea de care dispune o instanță competentă să se pronunțe pe fond în temeiul articolului 10 din regulamentul menționat, potrivit articolului 15 alineatul (1) litera (b) din același regulament, de a solicita trimiterea cauzei unei instanțe dintr-un alt stat membru mai bine plasate pentru a soluționa cauza.
- 45 În al doilea rând, în ceea ce privește obiectivele urmărite de Regulamentul nr. 2201/2003, trebuie amintit că temeiurile de competență pe care acesta le stabilește sunt concepute în funcție de interesul superior al copilului, care trebuie să fie considerat primordial [a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 noiembrie 2014, L, C-656/13, EU:C:2014:2364, punctul 48, precum și Hotărârea

din 1 august 2022, MPA (Reședință obișnuită – stat terț), C-501/20, EU:C:2022:619, punctul 71 și jurisprudența citată]. Pe de altă parte, astfel cum subliniază considerentul (33) al regulamentului menționat, acesta recunoaște drepturile fundamentale și respectă principiile consacrate de Carta drepturilor fundamentale, asigurând în special respectarea drepturilor fundamentale ale copilului în conformitate cu articolul 24 din aceasta.

- 46 În rest, din jurisprudența Curții reiese că cerința prevăzută la articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003, potrivit căreia trimiterea unei cauze la o instanță dintr-un alt stat membru trebuie să servească interesul superior al copilului, constituie o expresie a principiului director care a ghidat legiuitorul Uniunii în conceperea acestui regulament și care trebuie să stea la baza punerii sale în aplicare în cauzele privind răspunderea părintească care intră sub incidența acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 octombrie 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, punctele 43 și 63).
- 47 Această cerință înseamnă în mod necesar că trebuie luat în considerare dreptul fundamental al copilului, care este enunțat la articolul 24 alineatul (3) din Carta drepturilor fundamentale, de a întreține cu regularitate relații personale și contacte directe cu ambii părinți (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 decembrie 2009, Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, punctul 56).
- 48 Este adevărat că deplasarea ilicită a unui copil, ca urmare a unei hotărâri adoptate unilateral de unul dintre părinți, privează copilul, cel mai adesea, de posibilitatea de a întreține cu regularitate relații personale și contacte directe cu celălalt părinte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iulie 2010, Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, punctul 64 și jurisprudența citată).
- 49 Totuși, această împrejurare nu presupune ca instanța competentă în temeiul articolului 10 din Regulamentul nr. 2201/2003 să nu poată reuși să răstoarne, având în vedere interesul superior al copilului, prezumția puternică în favoarea menținerii propriei competențe care decurge din acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 octombrie 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, punctul 49) și să trebuiască să renunțe în mod sistematic la exercitarea posibilității de a solicita trimiterea prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (b) din acest regulament atunci când instanța căreia intenționează să îi trimită cauza aparține statului membru în care copilul respectiv a fost deplasat ilicit de unul dintre părinți.
- 50 Ea presupune, în schimb, ca instanța competentă pentru a soluționa cauza pe fond în temeiul articolului 10 din Regulamentul n° 2201/2003 să se asigure, având în vedere împrejurările concrete ale cauzei, că trimiterea avută în vedere nu riscă să aibă o incidență negativă asupra raporturilor afective, familiale și sociale ale copilului vizat sau asupra situației materiale a acestuia (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 octombrie 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, punctele 58 și 59) și să pună în balanță, în mod echilibrat și rezonabil, în interesul superior al copilului, toate interesele aflate în joc, în temeiul unor considerații obiective privind însăși persoana copilului și mediul său social (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 decembrie 2009, Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, punctul 60). Astfel, în cazul în care această instanță ajunge la concluzia că trimiterea cauzei la o instanță dintr-un alt stat membru este contrară interesului superior al copilului, o asemenea trimitere trebuie exclusă.
- 51 Prin urmare, faptul că o instanță competentă în materia răspunderii părintești în temeiul articolului 10 din acest regulament poate, cu titlu excepțional și după ce a ținut seama în mod corespunzător, echilibrat și rezonabil, de interesul superior al copilului, să solicite trimiterea

cauzei cu care este sesizată unei instanțe din statul membru în care copilul în cauză a fost deplasat ilicit de unul dintre părinții săi nu este contrar obiectivelor urmărite de Regulamentul nr. 2201/2003.

- 52 În al treilea și ultimul rând, este lipsită de relevanță în această privință împrejurarea că instanța în fața căreia se are în vedere a se face o astfel de trimitere pentru care este avută în vedere o astfel de trimitere ar fi adoptat măsuri provizorii urgente referitoare la dreptul de vizită al tatălui acestui copil în temeiul articolului 20 din Regulamentul nr. 2201/2003, după cum au arătat părțile din litigiul principal în ședința în fața Curții cu privire la deciziile adoptate de Okresný súd Bratislava V (Tribunalul Districtual din Bratislava V).
- 53 Astfel, trebuie amintit că acest articol 20 nu poate fi considerat dispoziție de stabilire a instanței competente pe fondul unei cauze în materia răspunderii părintești (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 iulie 2010, Purrucker, C-256/09, EU:C:2010:437, punctele 61 și 62, precum și Hotărârea din 9 noiembrie 2010, Purrucker, C-296/10, EU:C:2010:665, punctele 69 și 70).
- 54 În consecință, chiar presupunând că deciziile adoptate de Okresný súd Bratislava V (Tribunalul Districtual din Bratislava V) ar fi fost adoptate în temeiul articolului 20 din Regulamentul nr. 2201/2003, nu este mai puțin adevărat că această situație se distinge de cea în care s-a pronunțat Hotărârea din 4 octombrie 2018, IQ (C-478/17, EU:C:2018:812). Astfel, în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, instanțele sesizate din cele două state membre în cauză erau ambele competente pe fond în materia răspunderii părintești în temeiul articolului 8 alineatul (1) și, respectiv, al articolului 12 din Regulamentul nr. 2201/2003, ceea ce a determinat Curtea să excludă posibilitatea de a pune în aplicare, între aceste instanțe, facultatea de a solicita trimiterea instituită la articolul 15 din acest regulament.
- 55 Având în vedere ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 15 din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că instanța dintr-un stat membru competentă să se pronunțe cu privire la fondul unei cauze în materia răspunderii părintești în temeiul articolului 10 din acest regulament poate solicita în mod excepțional trimiterea acestei cauze, prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat, unei instanțe din statul membru în care acest copil a fost deplasat ilicit de unul dintre părinții săi.

Cu privire la a doua întrebare

- 56 Prin intermediul celei de a doua întrebări formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că singurele condiții cărora le este subordonată posibilitatea unei instanțe dintr-un stat membru competente să se pronunțe cu privire la fondul unei cauze în materia răspunderii părintești de a solicita trimiterea cauzei unei instanțe dintr-un alt stat membru sunt cele prevăzute în mod expres în această dispoziție sau dacă această instanță trebuie să țină seama și de alte împrejurări precum existența unei proceduri de înapoiere a copilului care a fost inițiată în temeiul articolului 8 primul paragraf și al treilea paragraf litera (f) din Convenția de la Haga din 1980 și care nu a făcut încă obiectul niciunei decizii definitive.
- 57 Astfel cum reiese din modul de redactare a articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003, instanța dintr-un stat membru nu poate solicita instanței judecătorești dintr-un alt stat membru să își exercite competența decât dacă sunt îndeplinite cele trei condiții cumulative enumerate în mod exhaustiv în cuprinsul acestei dispoziții, adică dacă există o „legătură specială” între copil și un alt stat membru, dacă instanța competentă pentru a soluționa

- cauza pe fond consideră că o instanță din acest alt stat membru este „mai bine plasată” pentru a soluționa cauza și dacă trimiterea servește interesul superior al copilului în cauză, în sensul că nu riscă să aibă o incidență prejudiciabilă asupra situației acestuia din urmă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 octombrie 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, punctele 50, 56 și 58, precum și Ordonanța din 10 iulie 2019, EP (Răspundere părintească și instanță mai bine plasată pentru a soluționa cauza), C-530/18, EU:C:2019:583, punctul 31].
- 58 În ceea ce privește eventuala luare în considerare, în acest context, a unei cereri de înapoiere întemeiate pe prevederile Convenției de la Haga din 1980, trebuie amintit că, deși aceste prevederi nu primează, conform articolului 60 din Regulamentul nr. 2201/2003, asupra dispozițiilor acestui regulament în relațiile dintre statele membre în materiile reglementate de acesta din urmă, ele întretin o legătură strânsă cu aceste dispoziții, astfel încât pot avea incidență asupra sensului, a domeniului de aplicare și a eficacității dispozițiilor respective [a se vedea în acest sens Avizul 1/13 (Aderarea statelor terțe la Convenția de la Haga) din 14 octombrie 2014, EU:C:2014:2303, punctele 85 și 87, precum și Hotărârea din 16 februarie 2023, Rzecznik Praw Dziecka și alții (Suspendarea hotărârii de înapoiere), C-638/22 PPU, EU:C:2023:103, punctul 63].
- 59 Rezultă din ceea ce precedă că existența unei cereri de înapoiere întemeiate pe Convenția de la Haga din 1980, întrucât nu a făcut obiectul unei decizii definitive în statul membru în care copilul în cauză a fost deplasat ilicit de unul dintre părinții săi, nu se poate opune ca atare exercitării posibilității de a solicita trimiterea prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2201/2003. Această împrejurare trebuie totuși să fie luată în considerare de instanța competentă să stabilească dacă sunt îndeplinite cele trei condiții impuse de această dispoziție pentru a proceda la trimiterea cauzei la o instanță din celălalt stat membru.
- 60 În ceea ce privește luarea în considerare concretă a unei astfel de împrejurări în cadrul aprecierii celor trei condiții de către instanța competentă să soluționeze cauza pe fond, trebuie făcute următoarele precizări.
- 61 În primul rând, în ceea ce privește condiția potrivit căreia copilul trebuie să întrețină o „legătură specială” cu statul membru din care provine instanța în fața căreia se are în vedere a se face trimiterea, trebuie amintit că articolul 15 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2201/2003 prevede la literele (a)-(e), în mod exhaustiv, cinci criterii alternative care permit să se considere că această condiție este îndeplinită [a se vedea în acest sens Ordonanța din 10 iulie 2019, EP (Răspundere părintească și instanță mai bine plasată pentru a soluționa cauza), C-530/18, EU:C:2019:583, punctele 27 și 28, precum și jurisprudența citată]. Or, printre aceste criterii figurează cel enunțat la litera (c) a dispoziției menționate, potrivit căruia copilul este resortisant al acestui stat membru.
- 62 În speță, din elementele dosarului de care dispune Curtea reiese că copiii în discuție în litigiul principal sunt resortisanți slovaci, astfel încât este necesar, conform articolului 15 alineatul (3) litera (c) din Regulamentul nr. 2201/2003, ca aceștia să fie considerați ca având o legătură specială cu Slovacia în sensul articolului 15 alineatul (1) din acest regulament, chiar independent de existența unei proceduri de înapoiere inițiate de tatăl lor în temeiul Convenției de la Haga din 1980.
- 63 În al doilea rând, în ceea ce privește condiția potrivit căreia instanța în fața căreia se are în vedere a se face trimiterea trebuie să fie „mai bine plasată” pentru a soluționa cauza, trebuie amintit, *primo*, că o instanță care intenționează să efectueze o astfel de trimitere trebuie să se asigure că aceasta este de natură să aducă o valoare adăugată reală și concretă pentru adoptarea unei decizii referitoare la copil, în raport cu ipoteza reținerii cauzei pe rolul său. În acest cadru, ea poate ține

seama, între alte elemente, de normele de procedură ale celuilalt stat membru, cum ar fi cele aplicabile străngerii probelor necesare pentru soluționarea cauzei. În schimb, instanța competentă nu ar trebui să țină seama, în cadrul unei asemenea evaluări, de dreptul material al acestui alt stat membru care ar fi eventual aplicabil de către instanța din acest stat membru, în cazul în care i s-ar trimite cauza. Astfel, o asemenea luare în considerare ar fi contrară principiilor încrederii reciproce dintre statele membre și recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești care stau la baza Regulamentului nr. 2201/2003 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 octombrie 2016, D., C-428/15, EU:C:2016:819, punctele 57 și 61).

- 64 *Secundo*, atunci când trimiterea prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2201/2003 riscă în mod vădit să priveze părintele care solicită înapoierea copilului de posibilitatea de a-și prezenta argumentele în mod efectiv instanței în fața căreia se are în vedere a se face această trimitere, acest risc s-ar opune constatării potrivit căreia această instanță ar fi „mai bine plasată” pentru a soluționa cauza, în sensul acestei dispoziții.
- 65 În speță, niciun element din dosarul prezentat Curții nu pare să sugereze că, în cazul trimiterii la Okresný súd Bratislava V (Tribunalul Districtual din Bratislava V), TT ar fi lipsit de posibilitatea de a-și susține argumentele în mod efectiv, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere.
- 66 *Tertio*, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 80 din concluzii, trimiterea poate fi de natură să aducă o valoare adăugată reală și concretă pentru adoptarea unei decizii referitoare la copil atunci când instanța pentru care este avut în vedere transferul a adoptat, la cererea părților din litigiul principal și în temeiul normelor de procedură aplicabile, un ansamblu de măsuri provizorii de urgență întemeiate în special pe articolul 20 din Regulamentul nr. 2201/2003. Desigur, astfel cum s-a amintit la punctul 53 din prezenta hotărâre, această din urmă dispoziție nu este o dispoziție de stabilire a instanței competente pe fondul unei cauze în materia răspunderii părintești. Cu toate acestea, nu se poate exclude ca, în lumina elementelor aduse astfel la cunoștința sa de persoanele interesate, instanța menționată să fie mai în măsură să aprecieze toate împrejurările de fapt care însoțesc viața și nevoile copilului în cauză și să ia, ținând seama de criteriul proximității, deciziile adecvate în privința sa.
- 67 *Quarto*, atunci când o cerere de înapoiere întemeiată pe dispozițiile Convenției de la Haga din 1980 a fost introdusă la autoritățile competente din statul membru în care copilul a fost deplasat în mod ilicit, nicio instanță din acest stat membru nu poate fi considerată „mai bine plasată” pentru a soluționa cauza, în sensul articolului 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003, înainte de expirarea termenului de șase săptămâni prevăzut la articolul 11 din această convenție și la articolul 11 din acest regulament. În plus, întârzierea substanțială a instanțelor statului membru menționat în a se pronunța cu privire la această cerere de înapoiere poate constitui un element în defavoarea constatării potrivit căreia aceste instanțe ar fi mai în măsură să se pronunțe cu privire la fondul încredințării.
- 68 Astfel, după cum rezultă din articolul 16 din convenția menționată, după ce au fost informate despre deplasarea ilicită a unui copil, instanțele statului contractant pe teritoriul căruia a fost deplasat copilul nu se pot pronunța pe fondul dreptului privind încredințarea până când se stabilește că, printre altele, nu sunt îndeplinite condițiile pentru înapoierea copilului. Revine, așadar, instanței de trimitere sarcina de a ține seama în special de acest element cu ocazia aprecierii celei de a doua condiții prevăzute la articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003.

- 69 În al treilea rând, situația este aceeași în ceea ce privește aprecierea condiției referitoare la interesul superior al copilului, care nu poate face abstracție, în raport cu articolul 16 din Convenția de la Haga din 1980, de imposibilitatea temporară a instanțelor din statul membru în care copilul a fost deplasat ilicit de unul dintre părinții săi de a adopta o hotărâre pe fond privind încredințarea, conformă cu acest interes, înainte ca instanța din acest stat membru, sesizată cu cererea de înapoiere a acestui copil, să se fi pronunțat cel puțin cu privire la aceasta.
- 70 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că singurele condiții cărora le este subordonată posibilitatea instanței judecătorești dintr-un stat membru competente să se pronunțe pe fond într-o cauză în materia răspunderii părintești de a solicita trimiterea acestei cauze unei instanțe dintr-un alt stat membru sunt cele prevăzute în mod expres în cuprinsul acestei dispoziții. Cu ocazia examinării acelor condiții referitoare, pe de o parte, la existența, în acest din urmă stat membru, a unei instanțe mai bine plasate pentru a soluționa cauza și, pe de altă parte, la interesul superior al copilului, instanța din primul stat membru trebuie să ia în considerare existența unei proceduri de înapoiere a acestui copil care a fost inițiată în temeiul articolului 8 primul paragraf și al treilea paragraf litera (f) din Convenția de la Haga din 1980 și care nu a făcut încă obiectul niciunei decizii definitive în statul membru în care copilul menționat a fost deplasat ilicit de unul dintre părinții săi.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 71 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

- 1) Articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000**

trebuie interpretat în sensul că

instanța dintr-un stat membru competentă să se pronunțe cu privire la fondul unei cauze în materia răspunderii părintești în temeiul articolului 10 din acest regulament poate solicita în mod excepțional trimiterea acestei cauze, prevăzută la articolul 15 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat, unei instanțe din statul membru în care acest copil a fost deplasat ilicit de unul dintre părinții săi.

- 2) Articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003**

trebuie interpretat în sensul că

singurele condiții cărora le este subordonată posibilitatea instanței judecătorești dintr-un stat membru competente să se pronunțe pe fond într-o cauză în materia răspunderii părintești de a solicita trimiterea acestei cauze unei instanțe dintr-un alt

stat membru sunt cele prevăzute în mod expres în cuprinsul acestei dispoziții. Cu ocazia examinării acelor condiții referitoare, pe de o parte, la existența, în acest din urmă stat membru, a unei instanțe mai bine plasate pentru a soluționa cauza și, pe de altă parte, la interesul superior al copilului, instanța din primul stat membru trebuie să ia în considerare existența unei proceduri de înapoiere a acestui copil care a fost inițiată în temeiul articolului 8 primul paragraf și al treilea paragraf litera (f) din Convenția asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, încheiată la Haga la 25 octombrie 1980, și care nu a făcut încă obiectul niciunei decizii definitive în statul membru în care copilul menționat a fost deplasat ilicit de unul dintre părinții săi.

Semnături